

Sygn. akt IVU 143/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Urszula Zaleska

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Biedrzycka

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017r. w Łomży

na rozprawie

sprawy z odwołania **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.**

o zasiłek opiekuńczy i zasiłek chorobowy

na skutek odwołania od decyzji z dnia:

- 21 sierpnia 2017r., znak: (...),
- 21 sierpnia 2017r.,znak: (...),
- 21 sierpnia 2017r., znak: (...),
- 12 września 2017r.,znak: (...) – (...)

I. Zmienia zaskarżone decyzje:

- z dnia 21 sierpnia 2017r., znak: (...),
- z dnia 21 sierpnia 2017r., znak: (...),
- z dnia 12 września 2017r.,znak: (...) – (...)

w ten sposób, że przyznaje odwołującej się J. S. prawo do zasiłku

opiekuńczego za okres od 25 kwietnia 2017r. do 3 maja 2017r., do zasiłku

chorobowego za okres od 26 czerwca 2017r. do 14 sierpnia 2017r. i zasiłku

chorobowego za okres od 15 sierpnia 2017r. do 18 września 2017r.

II. Umarza postępowanie w części dotyczącej odwołania od decyzji z dnia 21 sierpnia 2017r.,znak: (...).

III. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz odwołującej się J. S. kwotę 180(sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 143/17

UZASADNIENIE

Pismem z 12.09.2017r. J. S. złożyła odwołania: od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.:

- z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówiono jej prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 25.04.2017r. do 03.05.2017r.;

- z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówiono jej prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 30.05.2017r. do 05.06.2017r.,

- z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówiono jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 26.06.2017r. do 14.08.2017r.

Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt. IV U 143/17.

Następnie w dniu 09.10.2017r. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z 12.09.2017r., znak: (...), mocą której organ rentowy odmówił jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15.08.2017r. do 18.09.2017r.

Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. akt IV U 145/17.

W uzasadnieniu tych odwołań J. S. wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez przyznanie jej prawa do ww. świadczeń oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonym decyzjom zarzuciła naruszenie:

- art. 14 ust.2 pkt.2 ustawy z dnia 13.10.1998r.o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że na dzień powstania niezdolności do pracy, w okresach wskazanych w decyzjach, nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i z tego powodu nie przysługiwał jej zasiłek opiekuńczy oraz chorobowy ,

- art. 31 w zw. z art. 47 ust. 1 ww. ustawy w zw. z art. 60 § 1 ustawy z dnia 29.08.1997r. ordynacja podatkowa poprzez uznanie ,że nie opłaciła w terminie należnej składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, przez co przestała nie podlegała temu ubezpieczeniu od 01.04.2017r.

Podawa, że jako osoba prowadząca działalność gospodarczą dokonała w dniu 01.04.2014r. zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i nie złożyła wniosku o wyrejestrowanie z tego ubezpieczenia. Wskazała, że w dniu 10.05.2017r. z w Biurze (...) przy ul. (...) w G. wpłaciła gotówkę i złożyła dyspozycję wpłaty tej kwoty na konto organu rentowego z tytułu opłaty składek na ubezpieczenia społeczne. W okresie od 25.04.2017r. do 03.05.2017r. i w okresie od 30.05.2017r. do 05.06.2017r. , a od 26.06.2017r. do 14.08.2017r. i w okresie od 15.08.2017r. do 18.09.2017r. była niezdolna do pracy z powodu choroby.

Zaznaczyła, że przed wydaniem zaskarżonych decyzji pracownik organu rentowego poinformowali ją w rozmowie telefonicznej, że z uwagi ,iż nie opłaciła w terminie składki na ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017roku, nie podlega temu ubezpieczeniu od 01.04.2017r. i nie jest uprawniona do pomniejszenia składki na to ubezpieczenie i pouczył ją ,że powinna złożyć wniosek o przywrócenie terminu płatności składki za kwiecień 2017r. na ubezpieczenie chorobowe. Podawa, że nie zastosowała się do powyższego zalecenia, ponieważ jej zdaniem, w ustawowym terminie dokonała zapłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017r. i złożyła w dniu 22.05.2017r. pismo z wyjaśnieniami , do którego załączyła potwierdzenie wpłaty składki na to ubezpieczenie za kwiecień 2017r.

Pomimo tego organ rentowy stwierdził, że nie podlega ona ubezpieczeniu chorobowemu od 01.04.2017r. i wydał zaskarżone decyzje. Stwierdziła, że jako osoba prowadząca działalność gospodarczą stosownie do treści art. 47 ust.1 ustawy systemowej wywiązała się z nałożonego na nią obowiązku zapłaty do 10 dnia następnego miesiąca składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Podniosła, że zgodnie z art. 60§1 Ordynacji Podatkowej, który ma zastosowanie do należności z tytułu składek, za termin dokonania zapłaty uważa się przy zapłacie gotówką – dzień wpłacenia kwoty podatku w kasie organu podatkowego lub w kasie podmiotu obsługującego organ podatkowy lub na rachunek tego organu w banku, w placówce pocztowej (...), w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej, w biurze usług płatniczych, w instytucji płatniczej lub w instytucji pieniądza elektronicznego albo dzień pobrania podatku przez płatnika lub inkasenta.

Wskazała, że wobec tego, dokonując zapłaty gotówkowej składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017r., w dniu 10.05.2017r. w Biurze (...) w G., której jest biurem usług płatniczych lub instytucją płatniczą, o którym mowa w art. 60 ordynacji podatkowej, dokonała wpłaty składki w ustawowym terminie. Podniosła, że błędne jest stanowisko organu rentowego, który uzależnił zachowanie terminu płatności składki od jej wpływu na rachunek organu rentowego. Nadto podniosła, że organ rentowy w zaskarżonych decyzjach nawet nie wskazał kiedy wpłynęła sporna składka do organu rentowego. Na poparcie zasadności swojego stanowiska powołała orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Zdaniem odwołującej się datą dokonania przez nią wpłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017r. jest więc data wpłaty gotówki w kasie Biura (...) w G. na poczet tej składki, a nie termin wpływu składki na rachunek organu rentowego. Podniosła, że wobec tego nie może ponosić ujemnych konsekwencji w sytuacji, w której wpłacona przez nią w Biurze (...) w G. gotówka na poczet składki ubezpieczeniowej, trafiła na konto organu rentowego z opóźnieniem.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie wniesionych odwołań i podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonych decyzjach. Stwierdził, że odwołująca się nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 01.04.2017r., ponieważ składka na ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017r. została opłacona po obowiązującym terminie płatności, tj. 11 maja 2017r. Wskazał, że pomimo wezwania nie złożyła wniosku o przywrócenie terminu do opłacenia składki po terminie. Dlatego też w ocenie organu rentowego, odwołująca się w spornych okresach nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i w związku z tym nie przysługuje jej prawo do zasiłku opiekuńczego i chorobowego za sporne okresy.

Postanowieniem z dnia 24.10.2017r. połączono powyższe sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn.akt IVU 143/17 (k.23).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołująca się J. S. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, polegającą na prowadzeniu Salonu (...) w G.. Z tego tytułu w dniu 01.04.2014r. dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych emerytalnego, rentowego, wypadkowego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego(dowód: akta ZUS)..

Termin płatności składki za ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie chorobowe za miesiąc kwiecień 2017 roku upływał 10.05. 2017 roku.

W dniu 10.05.2017r. o godz. 13.09 odwołująca się w Biurze (...) przy ul. (...) w G. dokonała wpłaty gotówki w kwocie 812,61zł tytułem składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, w kwocie 297,28zł tytułem składki na ubezpieczenie zdrowotne i kwoty 62,67zł na fundusz pracy i fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych za kwiecień 2017r. wraz z dyspozycją wpłaty tych kwot na konto organu rentowego (dowód: potwierdzenie dokonania zapłaty w Biurze (...) w G. k. 6; kserokopie przelewów składek na konto ZUS - k. 6verte). Rachunek bankowy organu rentowego został obciążony ww. wpłatą w dniu 11.05.2017r. (dowód: informacja o wpłacie; raport rozliczeń należności płatnika w (...) akta organu rentowego).

J. S. została poinformowana przez pracownika organu rentowego o fakcie opóźnienia w płatności składki za ubezpieczenie chorobowe za miesiąc kwiecień 2017r. i pouczona o możliwości złożenia wniosku o przywrócenie terminu płatności składki ubezpieczeniowej za kwiecień 2017r. .Odwołująca się nie zastosowała się do powyższego zalecenia, ponieważ uznała, że w ustawowym terminie dokonała zapłaty na obowiązkowe ubezpieczenia społecznie i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. W dniu 23.05.2017r. do organu rentowego wpłynęło wyjaśnienie w sprawie opłaty składek za kwiecień złożone przez odwołującą się wraz dowodami wypłaty składek(dowód: akta organu rentowego). W dniu 06.07.2017r. organ rentowy wystosował do odwołującej się pismo informujące ją ,że nadesłane przez nią dokumenty nie potwierdzają opłacenia składki za kwiecień 2017r. w obowiązującym terminie i że może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do opłacenia składki po terminie oraz ,że w przypadku niezłożenia takiego wniosku – powinna do 13.07.2017r. złożyć korektę dokumentów rozliczeniowych za kwiecień , nie wskazując w nim składki na ubezpieczenie chorobowe (dowód: pismo ZUS z 06.07.2017r- akta ZUS). Odwołująca się wniosku o przywrócenie terminu do zapłaty składki na ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2017r. nie złożyła.

Z uwagi na złożone przez odwołującą się wnioski o wypłatę zasiłku opiekuńczego z tytułu opieki nad chorym dzieckiem w okresie od 25.04.2017r. do 03.05.2017r. i od 30.05.2017r. do 05.06.2017r. oraz wnioski o wypłatę zasiłku chorobowego za okresy od 26.06.2017r. do 21.07.2017r., od 25.07. 2017r. do 14.08.2017r. i od 29.08. do 18.09.2017r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wydał :

1. decyzję z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówił J. S. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 25.04.2017r. do 03.05.2017r.;
2. decyzję z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówił odwołującej się prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 30.05.2017r. do 05.06.2017r.;
3. decyzję z dnia 21.08.2017r., znak: (...), mocą której odmówił prawa do zasiłku chorobowego za okres od 26.06.2017r. do 14.08.2017r.
4. decyzję z dnia 12.09.2017r., znak: (...), mocą której odmówił prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15.08.2017r. do 18.09.2017r.

Organ rentowy wszystkie decyzje uzasadniał tym ,że odwołująca się nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 01.04.2017r., ponieważ składka na ubezpieczenie chorobowe za kwiecień została opłacona po obowiązującym terminie płatności tj. w dniu 11 maja 2017r. Wskazał, że okresy niemożności wykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem i niezdolności do pracy przypadają w okresach, w których nie podlegała ona ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, co skutkowało wydaniem powyższych decyzji (dowód: decyzje - akta ZUS).

Organ rentowy nie kwestionował ,że J. S. składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące kolejne opłaciła w obowiązującym terminie i w wysokości(bezsporne).

Decyzją zmieniającą z dnia 05.10.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. uchylił decyzję z dnia 21.08.2017r., znak: (...) i przyznał J. S. prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 30.05.2017r. do 05.06.2017r. uznając, że podlegała ona ubezpieczeniu chorobowemu do dnia 31.03.2017r. , w kwietniu 2017roku nie podlegała temu ubezpieczenia z uwagi na opłacenie składki za ten miesiąc po obowiązującym terminie i ponownie od 01.05.2017r. podlegała ubezpieczeniu chorobowemu , ponieważ składkę za maj 2017r. opłaciła w terminie (dowód: decyzja z 05.10.2017r. - akta ZUS).

Z uwagi na tę decyzję J. S. cofnęła odwołanie od decyzji z 21.08.2017r., znak: (...).

Sąd uznał odwołania od decyzji za zasadne.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778), obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a także - w myśl art. 11 ust. 2 tej ustawy - na swój wniosek dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem następuje od dnia wskazanego we wniosku, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony (art. 14 ust. 1a). Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

Należności z tytułu składek mogą być regulowane w formie gotówkowej lub w drodze obciążenia rachunku bankowego płatnika. Stosownie do art. 60 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 201), który na podstawie art. 31 ustawy systemowej ma zastosowanie do składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, terminem opłacania składek jest:

- przy zapłacie gotówką - ***dzień wpłacenia kwoty w kasie organu podatkowego lub w kasie podmiotu obsługującego organ podatkowy lub na rachunek tego organu w banku, w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w biurze usług płatniczych, w instytucji płatniczej lub w instytucji pieniądza elektronicznego, albo dzień pobrania podatku przez płatnika lub inkasenta;***

- w obrocie bezgotówkowym – dzień obciążenia rachunku bankowego podatnika, rachunku podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub rachunku płatniczego podatnika w instytucji płatniczej lub instytucji pieniądza elektronicznego na podstawie polecenia przelewu lub zapłaty za pomocą innego niż polecenie przelewu instrumentu płatniczego, zwanego dalej „innym instrumentem płatniczym”.

Zatem odpowiednio w przypadku zapłaty składki ubezpieczeniowej gotówką , datą zapłaty tej składki na ubezpieczenie społeczne jest data wpłacenia składki w kasie ZUS, wpłacenia składki na rachunek ZUS w banku , placówce pocztowej, spółdzielczej kasie oszczędnościowo- kredytowej, ***w biurze usług płatniczych, w instytucji płatniczej*** lub w instytucji pieniądza elektronicznego.

Należy przy tym podkreślić, że z art. 47 ust. 8 ustawy systemowej wynika obowiązek instytucji obsługujących wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne dokonania niezwłocznego transferu za pośrednictwem międzybankowego systemu rozliczeń elektronicznych.

Zgodnie z dyspozycją art. 14 ust. 2 ustawy systemowej ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1 ustają: 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony, 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie 3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom. Z uwagi na nieopłacenie składki w terminie ubezpieczenie ustaje z mocy samego prawa. W takiej sytuacji nie jest potrzebne cofanie wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Wskazać należy, że przez pojęcie nieopłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie społeczne należy rozumieć nie tylko nie opłacenie tej składki, ale również kilkudniowe opóźnienie w opłacie składek, jak również i jej opłacenie z uchybieniem terminu, czy też w niepełnej wysokości (podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28.04.2000r. III AUa 88/00 OSA 2001/1/1; Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 27.04.2000r. III AUa 66/00 OSA 2001/9/32).

Bezspornie osoba składająca wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym i oczekująca świadczeń od organu rentowego, zobowiązana jest do opłacania składek na to ubezpieczenie w terminie i we właściwej wysokości (orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie III AUa 1514/99 OSA 2001/4/15). Przymiotem wszelkich ubezpieczeń dobrowolnych jest to, że ubezpieczenie takie jest kontynuowane, jeżeli składki na to ubezpieczenie są opłacane w

terminie i we właściwej wysokości. Wnioskodawca winien dokonywać wpłat składek w przewidzianym przepisami prawa terminie oraz w określonych przez przepisy wysokościach.

Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowiła ocena czy dniem zapłaty przez odwołującą się składki z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego był dzień 10.05.2017r. , czy też jak argumentował organ rentowy dzień wpływu składki na konto organu rentowego czyli 11.05.2017r.

W realiach niniejszej sprawy, Sąd po analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego orzekł, że J. S. wpłacając w dniu 10.05.2017r. w Biurze (...) przy ul. (...) w G. gotówkę w kwocie 812,61zł złotych z poleceniem jej przelewu na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu opłaty składek na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2017roku – nie uchybiła terminowi określonemu w art. 47 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy. Tym samym Sąd uznał, że nie może ponosić ona negatywnych skutków wynikających z faktu, że przedmiotowa wpłata wpłynęła na konto organu rentowego dzień później ,tj. 11.05.2017r. Stanowisko zajęte w tym względzie przez organ rentowy Sąd uznał za błędne.

Biuro (...) w G. jest bez wątpienia instytucją płatniczą czy też biurem usług płatniczych, o których mowa w art. 60 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 201), zatem wpłata gotówkowa dokonana przez odwołującą się w dniu 10.05.2017r. z poleceniem przelania jej na konto organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2017r. – została dokonana w obowiązującym terminie – 10 ,05.2017r. Wpłata została dokonana w prawidłowej wysokości, co nie było sporne pomiędzy stronami.

Reasumując Sąd stwierdził, że J. S. uiściła składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w dniu 10.05.2017r., tj. w ustawowym terminie i w należnej wysokości. Dlatego Sąd też zmienił na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾§2 k.p.c. zaskarżone decyzje: z dnia 21 sierpnia 2017r., znak: (...), z dnia 21 sierpnia 2017r., znak: (...), z dnia 12 września 2017r.,znak: (...) (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej się J. S. prawo do zasiłku: opiekuńczego za okres od 25 kwietnia 2017r. do 3 maja 2017r., do zasiłku chorobowego za okres od 26 czerwca 2017r. do 14 sierpnia 2017r. i zasiłku chorobowego za okres od 15 sierpnia 2017r. do 18 września 2017r. (pkt. I wyroku).

W pkt. II Sąd umorzył postępowanie w części dotyczącej odwołania od decyzji z dnia 21 sierpnia 2017r.,znak: (...) z uwagi na cofnięcie przez odwołującą się odwołania od tej decyzji .

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podst. art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 z zm.).